

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 72 (1)

Izdan 15 maja 1933.

PATENTNI SPIS BR. 9993

Frommer von Rudolf, maš. inž., Budapest, Mađarska.

Sprava za hlađenje vazduhom kod vatrenog oružja.

Prijava od 6 aprila 1932.

Važi od 1 oktobra 1932.

Traženo pravo prvenstva od 7 aprila 1931 (Mađarska).

Pronalazak se odnosi na spravu za hlađenje vazduhom kod vatrenog oružja, koja nasuprot poznatim, hladećim spravama koje hlade gornji deo cevi, hladi donji deo cevi, koji je sakriven u kundaku. Kod vatrenog oružja, čija cev klizi u vodećoj cevi je takode samo donji deo vodeće cevi, u kundaku sakriveni deo, snabdeven otvorima za hlađenje cevi. Kod ovoga postrojenja je kundak, koji naročito kod vojnog oružja dopire do prednjeg kraja cevi, vrlo korisno snabdeven na donjem kraju otvorima za hlađenje, na koje hladni vazduh može da dospe kroz dole probušenu vodeću cev do cevi.

Da bi ove otvore zaštitili naročito tada, kada oružje nije u upotrebi, dakle kada je hlađenje nepotrebno, od spoljašnjih uticaja (prašine, prljavštine, kiše, snega,) predviđen je pomični poklopac radi pokrivanja otvora na donjem delu kundaka. Da bi taj poklopac u otvorenom i u zatvorenom stanju ostao u okviru oružja i da ne bi nedovoljno slabio probušene delove (kundak, vodeću cev, poklopac), na kundaku nije predviđen jedan jedini neprekidni otvor nego ih je predviđeno više tako, da na pr. kod guranja u napred poklopca njegovi otvori odgovaraju rupama na kundaku, i svi se otvori od jednom pokrivaju. Na taj način oružje se potpuno zatvara, a kod vučenja u nazad poklopca, svi se otvori oslobađaju za prodiranje vazduha.

Da bi vazduh kod gore opisanog po-

strojenja hladio što veću površinu, otvori smešteni na površini kundaka spojeni su u unutrašnjost kundaka gotovo po celoj dužini cevi prostirućim se spojnim kanalom. Da bi se poklopac mogao utvrditi u prednjem ili zadnjem, odn. u zatvorenom ili otvorenom položaju, što je potrebno i stoga, jer usled udara unazad prilikom paljbe ne bi bio osiguran poklopac u željenom položaju, to je korisno smestiti kakav element za čvrsto držanje na pr. opružni čep, upadnu rezu, koji bi poklopac držali u oba krajnja položaja.

Snabdevanje zaštitne cevi rupama za hlađenje stvarne cevi već je poznato u cilju hlađenja vatrenog oružja, naročito kod oružja sa pokretnom cevlju i zaštitnom cevlju. Od ovih poznatih postrojenja, kod kojih se hlađenje vrši na delovima, koji nisu pokriveni kundakom, razlikuje se postrojenje prema ovom pronalasku baš time, što se hlađenje vrši na delovima, koji su pokriveni kundakom. Ovo ima za tehničko dejstvo, da se kod ovog postrojenja ne treba bojati kada su otvoreni otvori za hlađenje, da će kiša, sneg i sve ostalo što može da pada na cev prodreti u mehanizam oružja i time ga sprečiti u radu, ili da bi zardao, pošto su otvori za hlađenje smešteni dole. Ovo postrojenje ima još i to preimućstvo, što ne povećava težinu oružja. Otvori za hlađenje gore izbušene vodeće cevi, morali bi dakle biti zatvoreni poklopcem, koji bi se sastojao od dru-

ge vodeće cevi, navučene na vodećoj cevi. Na suprot tome zatvarački poklopac prema ovom pronalasku sastoji se od uzane limane trake, čija je težina znatno manja, od dosadanje navučene poklopske cevi, pa se čak i težina ovog uzanog poklopskog razvodnika izravna smanjenjem težine, koja se postiže žljebovima na kundaku.

Da vlaga koja dospeva između izbušene vodeće cevi i na njoj navučene pokretne poklopske cevi kod dosadanih postrojenja za hlađenje može da izazove i zaglavljivanje obe cevi usled rđanja delova koji se dodiruju, i time da onesposobe za dalji rad spravu za hlađenje, dalji je nedostatak dosadanih postrojenja i uklanjanje ovoga je dalje tehničko usavršenje novoga postrojenja.

Sprava za hlađenje prema pronalasku predstavljena je na priloženom nacrtu u jednom obliku izvođenja. Sl. 1 je podužni presek prednjega dela oružja, gde su vodeća cev, kundak i u zadnjem položaju nalazeći se poklopac predstavljeni u preseku, a stvarna cev je predstavljena u izgledu. Sl. 2 je poprečni presek po liniji I—II na sl. 1, a sl. 3 je izgled ozgo na sl. 1.

Cev 1 puške pomerljiva je u vodećoj cevi 2, na čijoj su donjoj strani predviđeni otvori 3. Na donjem delu kundaka ispod cevi 1 predviđeni su takođe otvori 5. Radi pokrivanja ovih otvora 5 je u vodici 6 kundaka pokretljiv poklopac 7, koji je snabdeven otvorima 8, i koji u njegovom položaju sa sl. 1 i 3 stoji u otvorenom položaju i ne pokriva otvore 5 kundaka, te stoga vazduh može kroz otvore 5 na kundaku i na otvore 3 vodeće cevi 2 da dospe do cevi 1 i da je hladi. Vrlo je dobro ako su otvori 8 poklopca 7 iste veličine kao i otvori 5 na kundaku i ako je dužina punih delova između otvora ravna ili veća od dužine otvora tako, da se kod guranja u napred poklopca pokrivaju otvori na kundaku.

Za utvrđenje poklopca 7 služi pod dejstvom opruge stojeći čep 9, koji može da uhvati u zareze 10, 11 nalazeće se na po-

klopcu 7 i time utvrđuje poklopac u otvorenom odn. u zatvorenom položaju.

Između otvora 5 zaostali delovi kundaka, kao što se vidi sa sl. 1, ne dopiru do vodeće cevi 2, nego iznad nje ostaju otvoreni prerezi 12 kundaka, koji omogućavaju proticanje hladnog vazduha ka vodećoj cevi. Prerezi 12 obrazuju spojni kanal, pomenut u uvodu, otvora 5.

Patentni zahtevi:

1. Sprava za hlađenje vazduhom, za vatreno oružje, naznačena time, što se hlađenje cevi (1) vrši na njenom donjem delu, koji je sakriven u kundaku.

2. Sprava za hlađenje po zahtevu 1 kod vatrene oružja sa vodećom cevlju, naznačena time, što je donji deo vodeće cevi (2), koji je sakriven u kundaku snabdeven otvorima (3) u cilju hlađenja cevi.

3. Sprava za hlađenje po zahtevima 1 i 2, naznačena time, što je kundak puške snabdeven otvorima (5) u cilju propuštanja hladnog vazduha.

4. Sprava za hlađenje po zahtevima 1 do 3, naznačena time, što je na kundaku puške radi propuštanja hladnog vazduha predviđeni otvor isprekidan.

5. Sprava za hlađenje po zahtevima 1 do 4, naznačena time, što su prekidi otvora na kundaku ograničeni samo na spoljašnjost kundaka, dok su isprekidani otvori u kundaku međusobno spojeni kanalima (12).

6. Sprava za hlađenje po zahtevima 1 do 5, naznačena time, što ima poklopac (7) koji po volji otkriva ili pokriva otvore (5) na kundaku, i što se taj poklopac (7) pomera veoma celishodno u vodici (6) i pored toga ima otvore (8), koji su istovetni sa otvorima (5) na kundaku.

7. Sprava za hlađenje po zahtevima 1 do 6, naznačena time, što ima opružni čep (9), upadnu rezu ili t. sl. koji poklopac (7) čvrsto drži u njegovom otvorenom i zatvorenom položaju.

Fig. 1.

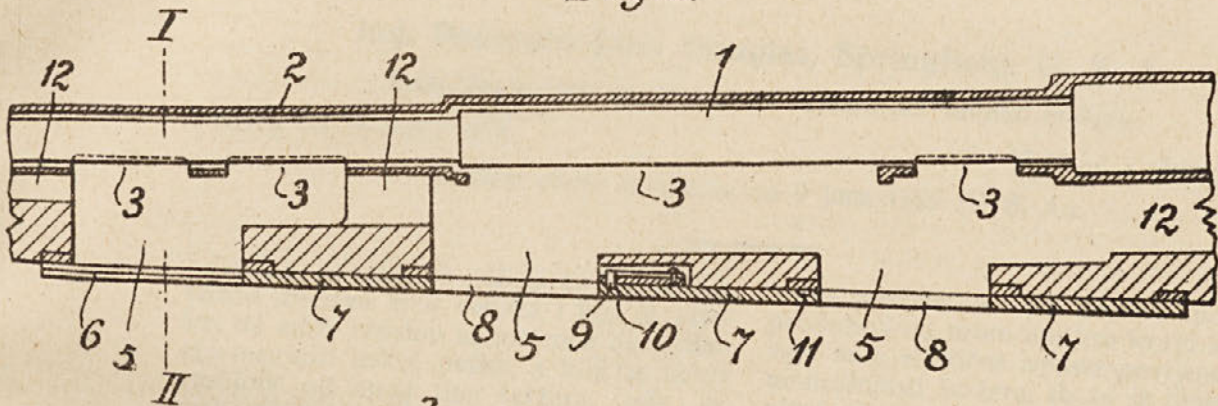

Fig. 2.

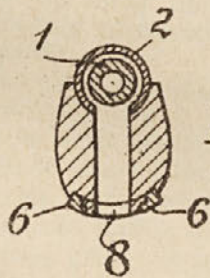

Fig. 3.

